

Er økologisk og biodynamisk framstilt mat mer sunn ?

PhD Jens-Otto Andersen

Fag- og inspirationssamling Rennesøy Februar 2018

Min bakgrunn

Landbruk, agronom, forsker

Dyrkning - kvalitet - helse

Boken 'Vitalitet – fra muld til mave' 2016

P.t. projekt om agurkers vitalitet

Maten vår - hva er status ?

Landbruk: natur ~ kultur ~ industri

Dyrkning - fra jord til inaktive vekstmedier

Dyrkning ~ kvalitet ~ helse

Hydrokultur

- dyrkning i inaktive vekstmedier

Plante-foredlingen er gått for langt

Moderne hvete varianter er mer ufordøyelig

Konventionel ~ økologisk ~ biodynamisk

Primære næringsstoffer

Vitaminer, sporstoffer, fibre ...

Antioxidanter

Vitalitet og resiliens-egenskaper

Bakteriers vitalitet - evne til å reparere DNA-skader

Bakterier vokser i grønnsagsjuice (konv ~ økol)

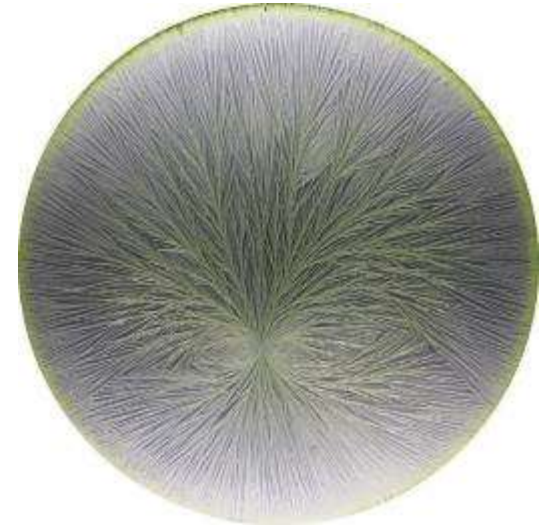
Et kreftfremkallende stoff blir tilsatt

Antallet overlevende kolonier teller etter 72 timer

Økologisk juice ga ca 50% bedre enzymreparasjon

H. Ren, H. Endo, T. Hayashi (2001): The superiority of organically cultivated vegetables to general ones regarding antimutagenic activities. Mutation Research 496, 83-88.

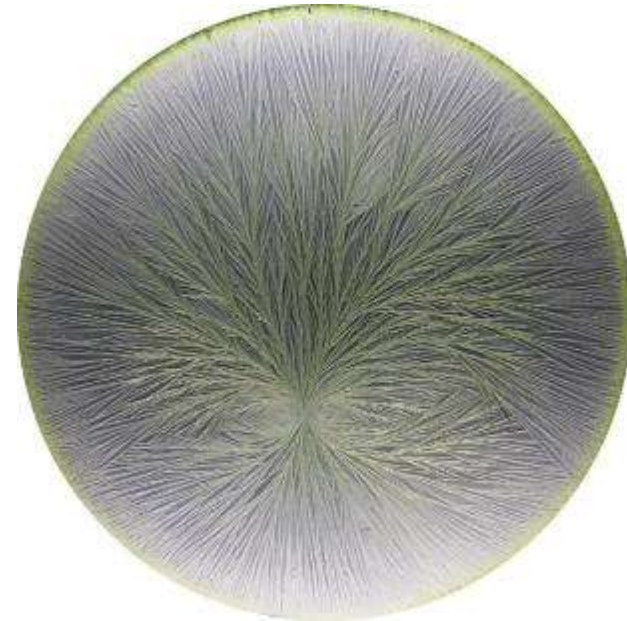
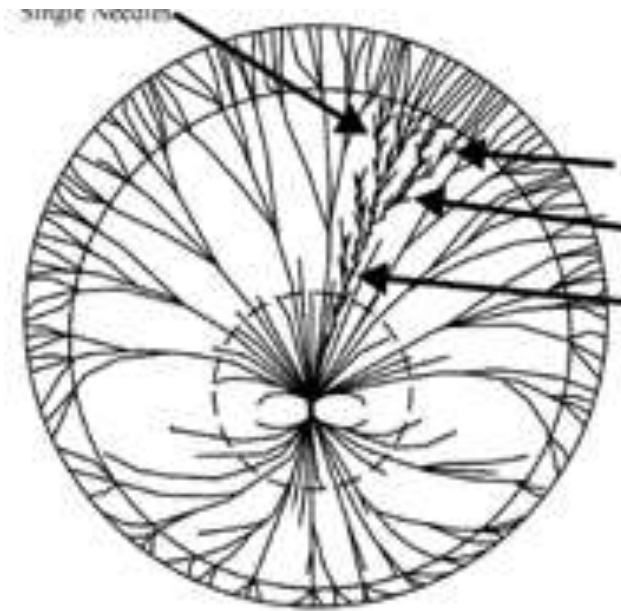
Biokrystallisation

**En oppløsning av 'juice', kobberklorid og vann
krystalliserer i en svært høy konsentrasjon av
kobber og svært lav pH**

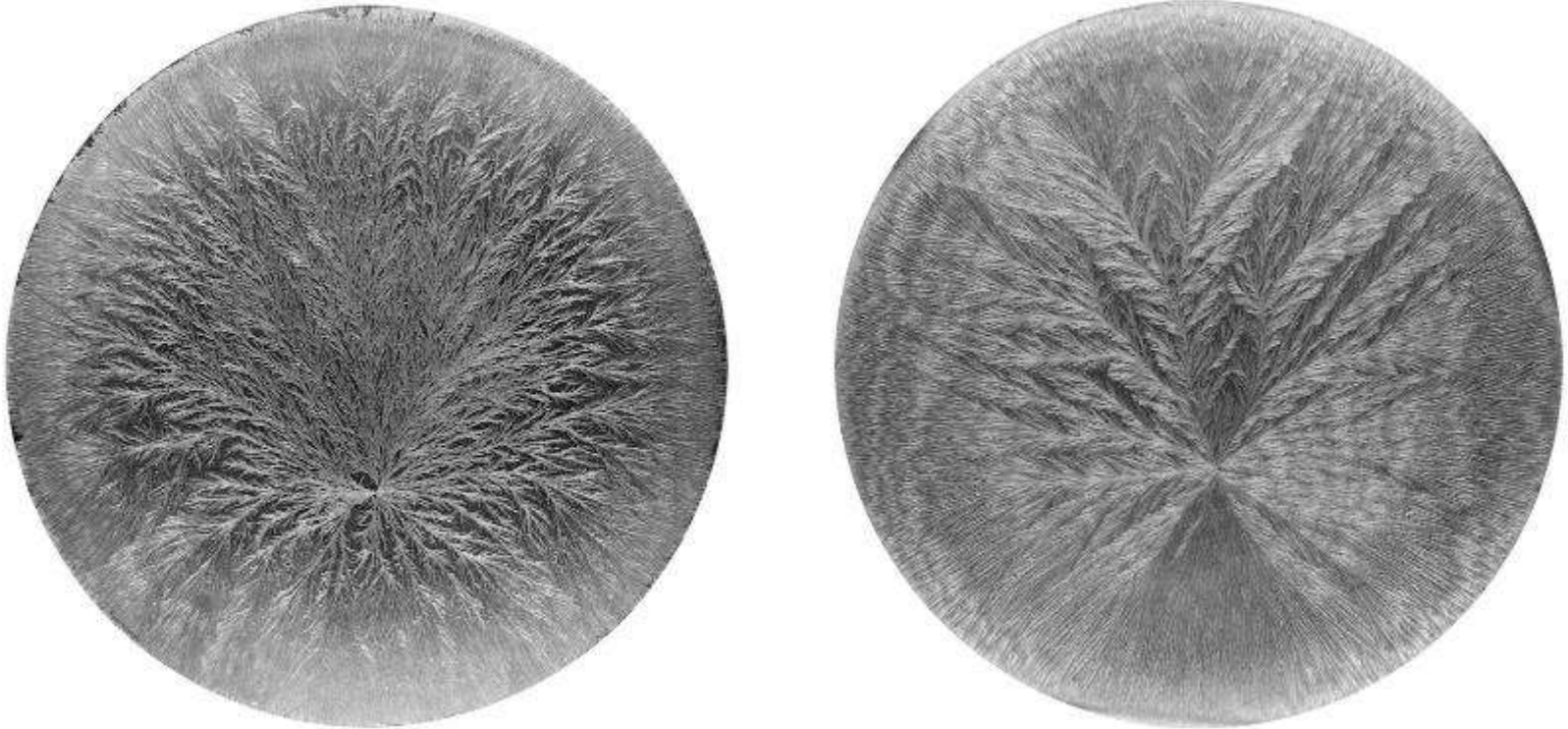

Form-uttrykk i bildene

**Ved optimale prøver og optimale konsentrasjoner
fås et hele-bilde med 3 integrerte zoner.**

Gulrøtter på vei til modning

Bilder produsert fra gulrøtter tre uker før normal høst (tv), og ved normal høst (th).

Behandling av eplejuice

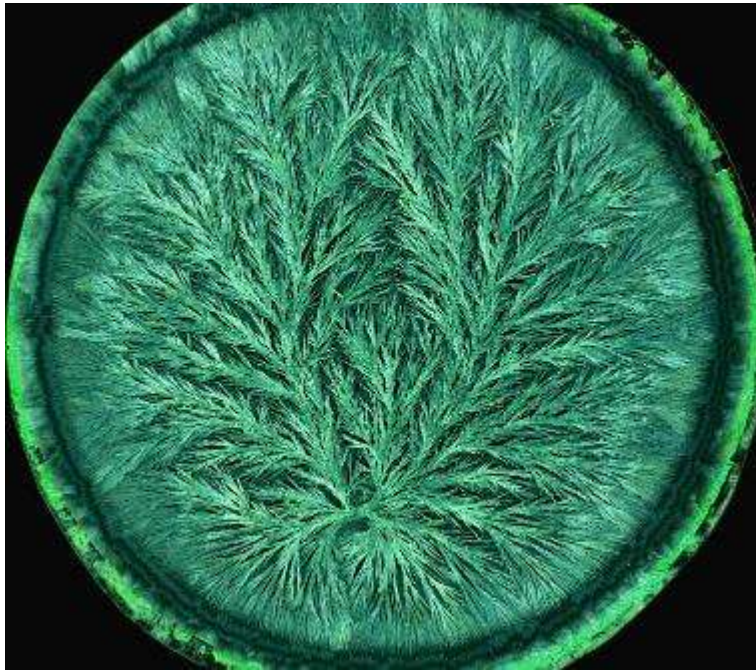

Koncentreret, filtreret

Pasteuriseret, ufiltreret

Dyrkning av hvede

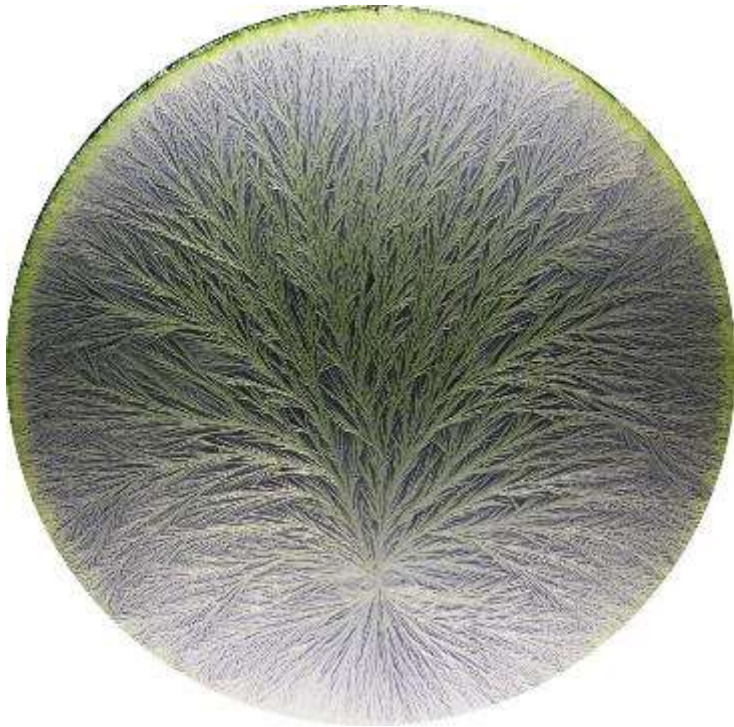

Konvensjonel

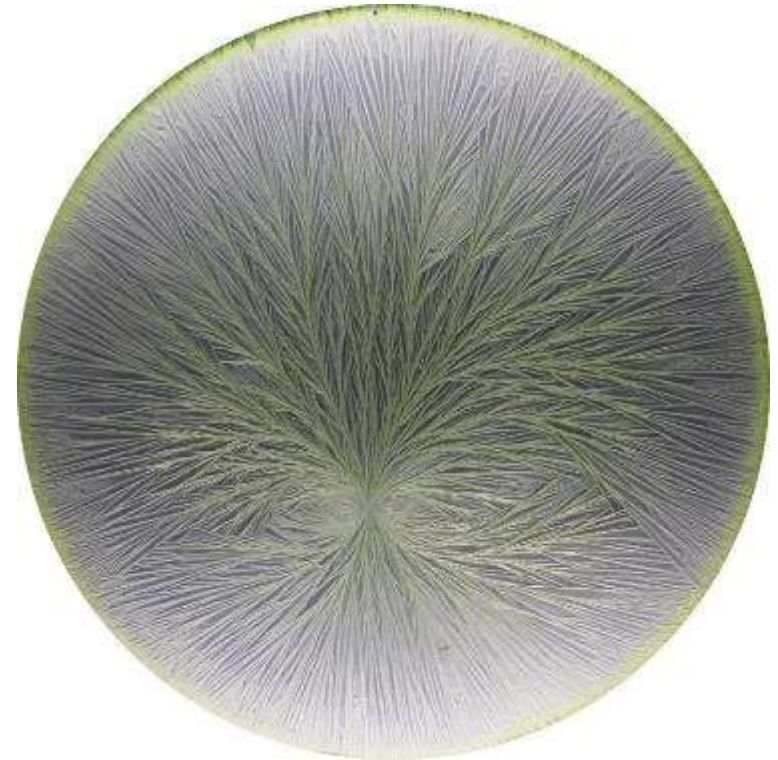
biodynamisk

(DOC-forsøket, CH)

Behandling av melk

Konv. homog. melk

Ubehandlet høy-melk

Høy-melk og allergi

11 barn testet på offentlig allergi-klinik

IgE-respons etter å ha drukket melken

a) konventionel behandlet hel-melk:	7
b) biodynamisk ubehandlet høy-melk:	0
c) ris-melk:	0

Høy-melken bedre for å hemme melksyre-bakterier

T. Roos o.a. (2011): Testing milk allergic children in double-blind placebo controlled trial.
In: Raw Milk – health or hazard? First International Raw Milk Conference, FQH, Prag 2011.

Høy-melkens bakgrunn

Lokalt storfe rase

Biodynamisk dyrkning

Egen oks

Uteområde hele året

Beite sommer, høy-føring vinter

Uten ensilasje og konsentrat

Melk: < 6.000 kg / år / ku

Sammendrag

En sunn jord gir sunne planter som gir sunne mennesker

Næringsstoffer + vitalitet

Resiliens (symptomfri - sunn – selvsunn)

Økologisk og biodynamisk mat er mer vital og sunn